bb. 58. időjárásjelentés

hné/gy/la 1965. szeptember 13.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 13-án, hétfőn este 19 órakor:

főként nyugaton ujabb esők

várható időjárás kedden estig: nyugat felől felvonuló, változó mennyiségü felhőzet, többfelé, főként nyugaton ujabb esők. mérsékelt, időnként felélénkülő déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 16-21 fok között./mti/

19.45/-n

.-.

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-49o, 359-59o

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. szeptember 14.

bb. 1. olvasópróba a vigszinházban - csurka István uj darabja az ódry szinpadon

i s/tm/sr/gy/cz 1965. szeptember 14.

a vigszinház házszinpadán megtartották a második premierdarab dosztojevszkij:karamazov testvérek cimü regényéből készült dráma olvasópróbáját. a világhirü regényt müller péter dramatizálta. a karamazov-testvérek próbáit a társulat fiatal rendezője, kapás dezső vezeti. a főszerepeket csáknyi László, latinovits zoltán, bitskey tibor, valamint iglódi István főiskolai hallgató játssza. a két nővér szerepét szegedi erikára, az együttes uj tagjára és pécsi ildikóra, a pécsi nemzeti szinház müvésznőjére osztották, aki vendégként alakitja a szerepet a vigszinházban. az előadás diszleteit szinte gábor, jelmezeit pedig kemenes fanny tervezi. a zenét eötvös péter állitja össze. dosztojevszkij művét október 28-án mutatják be a vigszinházban.

szeptember 17-én az ódry szinpadon a szegény dániel előadásával kezdi meg a vigszinház kamara szinháza évadját. robert thomas bünügyi komédiájának női főszerepét az elmult évadhoz hasonlóan földi teri és ruttkai éva játssza felváltva. megkezdték már az ódry szinpadon is az első bemutató előkészületeit. október 15-én tüzik müsorra csurka István uj darabját, ,,az idő vasfoga,, cimü szinművet. az előadást várkonyi zoltán rendezi. a főszereplők közül ketten, halász judit és darvas iván az együttes uj tagjai ebben a darabban mutatkoznak be a vigszinház nézőinek. a darab többi szerepében bárdy györgyöt, harkányi endrét és prókai istvánt láthatja a közönség. az előadás diszleteit vendégként drégely László tervezi. a jelmezeket láng rudolf állitja össze./mti/

.-.

bb. 2. beérett a balaton-parti kopárosok gyümölcse, a mandula

vid ká/sk/gy/cz 1965. szeptember 14.

a balaton északi partjának kopárosain beérett a mandula, s több helyen megkezdték szedését, az idén jó közepes termést takaritanak be, a zárt telepitésü mandulások holdanként hét mázsás termést is adnak. az akali kisérleti telepen hetven fajta mandulát tartanak számon, s ebből a fajtagyüjteményből válogatták ki a legjobbakat. az elmult években itt tenyésztették ki az akali 60-as elnevezésü fajtát, amely papirhéju és nagyobb szemü az átlagosnál. az akali környéki kopárosokon már 25 holdat telepitettek be ebből a kiváló uj fajtából. összefüggő nagyüzemi táblát alakitottak ki küngös környékén is. a zárt telepitésü mandulások területe veszprém megyében már meghaladja a 250 holdat./mti/

.-.

bb. 3. helyhiány és kiaknázatlan lehetőségek - kőbányai népi ellenőrök az iskolai napközik helyzetéről

i di/hné/zs/gy/cz 1965. szeptember 14.

a kőbányai szülők visszatérő panaszára a x. kerületi népi ellenőrök megvizsgálták az iskolai napközik helyzetét. egyebek között megállapitották, hogy kellő rugalmassággal, gondossággal az eddiginél jóval több gyermeket lehetne elhelyezni. amig ugyanis az egyik iskolában a minden szempontból jogos és indokolt kérelmeket is kénytelenek elutasitani, addig például a szomszédos oktatási intézményben az okoz gondot, hogy betöltetlen a helyek egy része. különösen szembetünő volt ez a két pataki István téri iskola esetében. az egyikben a jelentkezőknek alig több, mint a felét tudták befogadni - 60 kérelemből 28-at elutasitottak - a másikban viszont 80 hely üresen maradt. itt ugyanis 240 gyerekről tudtak volna gondoskodni, de csak 160-an éltek a lehetőséggel. ugyanigy a tervezettnél kisebb létszámmal működött a napközi a kada utcai, a külső-jászberényi uti és az üllői ut 118-ban működő iskolában, mig a kápolna tér 4-ben szükösen szorongtak a gyerekek, ráadásul a jelentkezők egy részét el tanácsolták.

a vizsgálatban résztvevő szakemberek elégedetten nyugtázták, hogy általában mindenütt megfelelően gondoskodnak a fiatalok felügyeletéről és foglalkoztatásáról. ugyanakkor azonban szóvátették, hogy több helyen olyan hiányosságok gátolják az eredményesebb munkát, amelyeken könnyen változtathatnának.

/folyt. köv./

bb. 3. /helyhiány .... 1. folyt./ gy

igy például felhivták a figyelmet arra, hogy gyenge a világitás, mert a termekben kis teljesitményü égőket szeretnek fel. ez annál is inkább sajnálatos - fűzték hozzá -, mert ősszel és télen a korai sötétedés miatt villanyfénynél készülnek a leckék, stb. azt is kifogásolták, hogy egyik-másik iskolában nem gondoskodtak megfelelő tisztálkodási lehetőségekről.

végül azt is az illetékesek figyelmébe ajánlották, hogy nem mindenben felel meg a követelményeknek a gyermekek étkeztetése. nem záródnak rendszeresen az ételhordó edények, elhanyagoltak a konyhák, az ebédlők, gyakrabban is elkelne a takaritás. olyan esettel is találkoztak, amikor az ebédlő előterében tárolták a tüzelőt./mti/

.-.

bb. 4. eltünő mesterségek nyomában - néprajzi film egy idős bicskei kádármester munkájáról

i ol/hné/sr/gy/cz 1965. szeptember 14.

a néprajzi muzeum munkatársai az eltünőben levő mesterségek nyomában járva filmre veszik munka közben egy-egy ma már ritkán feltelhető szakma mesterét. legutóbb bicskén az idős kovács sándor kádármester munkájáról készitettek filmet. a régi kádárműhelyben apáról-fiura szállt a mesterség, s kovács sándor az utolsó a családban, aki hü maradt a szakmához. az öreg műhely falai között régi szerszámokkal - egyikük-másikuk már több mint 150 éves - és az örökölt mesterségbeli fogásokkal készitette a hordót, amig a néprajzi muzeum munkatársa megörökitette a munkafolyamatot.

a néprajzi muzeumnak jelenleg tiz-tizenkét ilyen jellegü filmje van, amely a muzeumban őrzött néprajzi témáju filmek most alakuló archivumát gazdagitja./mti/

.-.

bb. 5. szarvasbikák halálos párviadala a szigetközben

vid ká/sk/gy/cz 1965. szeptember 14.

a szigetközben a duna ártér erdeiben cserkésző vadászok halálosvégü párviadalnak voltak szemtanui a minap. egy kapitális szarvasbika megtámadott egy párját nászra hivó fiatal bikát, s a rövid ideig tartó viadalban a kapitális vad halálra sebezte gyengébb ellenfelét, amelynek a vadászok adták meg a kegyelemlövést. a gyönyörü fejdiszü győztes bikát azonban nem sikerült puskavégre kapni./mti/

.-.

bb. 6. hetvenezer társadalmi aktivista ellenőrzi a budapesti épületfelujitásokat és tatarozásokat

i hi/tné/zs/gy/cz 1965. szeptember 14.

a fővárosi tanács illetékesei megvizsgálták, hogyan működnek a budapesti lakóbizottságok, miként látja el feladatát a bizottságokba tavaly beválasztott mintegy hetvenezer társadalmi aktivista. a házi önkormányzatok elsősorban a házfelujitások, tatarozások előkészitésénél és ellenőrzésénél kaptak a korábbinál nagyobb hatáskört. budapesten évente mintegy ezer épületet ujitanak fel részlegesen, körülbelül ugyanennyit pedig teljesen rendbehoznak, s az ilyen célokra forditott évi egy milliárd forint ésszerü felhasználását nagyban elősegiti a széleskörü társadalmi ellenőrzés. az elmult hónapokban eleven kapcsolat alakult ki a lakóbizottságok és az épitési, illetve házkezelési szervek között. sok helyen a munkák megkezdése előtt lakógyülésen ismertatik a nagyobb tatarozások müszaki programját, meghallgatják a házbeliek véleményét, javaslatait. jó kezdeményezés - állapitották meg a vizsgálat során, hogy a vi. kerületben, ahol az idén 70 millió forintot költenek felujitásokra, maguk választotta szakértők segitik a müszaki javitások, tatarozások átvételét. a házkezelőségek ma már egyre kevésbé tekintik zaklatásnak, ha a lakóbizottságok az elvégzett épitési munkák minőségét kifogásolják. az viszont még eléggé gyakori - állapitotta meg a vizsgálat -, hogy a müszaki hibákról készitett jegyzőkönyv egy példányát a rendelet ellenére sem küldik meg a lakóbizottságnak, s az nehezíti az ellenőrzést.

a kerületi tanácsok egyébként szivesen és sokrétüen használják fel a lakóbizottságok társadalmi közreműködését. a xiv. kerületben például azt tervezik, hogy javarészt a bérlők lakásviszonyait, egyéni körülményeit jól ismerő lakóbizottságokra bizzák annak eldöntését, hol esedékes a parketta gyalulása, vagy teljes cseréje, hol kell cserépkályhát épiteni, vagy kicserélni a fürdőkályhát és egyéb berendezést./mti/

.-.

bb. 7. gépesitett szőlőcsomagolás

vid ká/sk/gy/cz 1965. szeptember 14.

uj szőlőmanipuláló gépet konstruált vörös ferenc, a mező- és malomgépfejlesztési intézet munkatársa. a több munkafolyamatot ellátó szerkezetet a szőlészeti kutató intézet lakiteleki gazdaságában helyezték üzembe. a félautomata rendszerrel dolgozó gép tálcákon „szállitja„ a szőlőfürtöket a válogatókhoz, akik kicsipegetik a beteg, sérült szemeket. e müvelet után a fürtök minőségük és nagyságuk szerint külön futószalagra kerülnek, amelynek végén tyuggatott polietilén tasakokba hullanak. naponta kétszerte több áru kerül igy csomagolásra, mint a hagyományos kézi válogatással, illetve tasakolással./mti/ .-.

Zei

-4-

bb 8. egyszemélyes pamir sátor, olcsó turista cipő, csuklyás és mumia fazonu hálózsák, zsebfőzők - a turista szezon ujdonságai

i kf-lm ki 1965. szeptember 14.

megkezdődött az őszi kirándulási idény . a sport,- hangszer- és játékáru nagykereskedelmi vállalat tájékoztatása sszerint a klasszikus turista kellék, a hátizsák - a parányi gyermek zsáktól a 35-40 kilós tura-zsákig - bőséges mennyiségben került az üzletekbe. a választékot még különféle oldalzsákok, sport-, és kiránduló-szatyrok is kiegészitik. a turistáknak ujdonságként egyszemélyes bebujhatós pamir nevü sátrat ajánl a kereskedelem. a magyar „zengő„ sátor könnyü sulyával, kis térfogatával ugyancsak hasznos szolgálatot tesz a természet kedvelőinek. bőségesen állnak rendelkezésre takarók, hálózsákok. kivánatra az idén már forgalomba kerül a gyermek méretü, valamint a csuklyás, mumia fazonu hálózsák. a turista térképeken, tájolókon, iránytükön, zsebkéseken, elemlámpákon, csajkán, kulacson, s ezernyi más szokott cikken kivül a kereskedelem sok-sok ujdonságot is tartogat a turistáknak, a kirándulóknak. ilyen egyebek között az aluminium turistaételhordó, a háromlábu turista-szék, vagy a 185 forintos, harmonikás gumitalpu, bőrfelsőrészü tura cipő, amely azonban női méretben még nem kapható. a propán-bután gázfőzőn kivül már kapható a melegitésre alkalmas tablettás zsebfőző és a nagyobb teljesitményü spirituszos főző.

a turista öltözékek választékát egyebek között a csuklyás, a fregoli, a steppelt és a sima, a habgumival bélelt orkánkulik, a kötöttnyaku ballon anorákok adják, s van klasszikus turista térdnadrág is, amelyhez viszont hiányzik az igazi mintás-kockás, szines térdharisnya. ugyancsak hiánycikknek számit jelenleg - kisméretü bogrács és a térképtáska./mti/

-.-

bb 9. kezdődhet az őszi kalapvásár

i sz/tné-lm ki 1965. szeptember 14.

az őszi kalapvásárlási idényben a szokásosnál nagyobb választék áll rendelkezésre. a kalapgyár ugyanis, - ahol a férfiak részére egy év alatt több mint 400 000 gyapju és mintegy 120 000 nyulszőr kalapot készitenek - rövid idő alatt teljesen kicserélte gyártmányait. bőven van az üzletekben a kedvelt sportos fazonokból és készitett a kalapgyár elegendőt a bolyhozott gabi-tipusu és általában a keskenykarimás, magastetős formáju kalapokból is.

/folyt.köv./
8.15/a

bb 8. /egyszemélyes....1.folyt./-lm

a gyárban több uj technológiát vezettek be és igy alakitották ki a könnyebb, finomabb kalapok gyártását. uj gyártmány a többféle szinü szálból készült nyulszőr kalap, ezt sportos viseletre szánják, alkalmi öltözékhez pedig azonos szinü nyulszőr többféle árnyalatából variáltak selymes hatásu, a velurhoz hasonló, de nem annyira plüsszerü kalapot. a harmadik uj gyártmány paganini néven kerül forgalomba. ennek karimáját vékony szalaggal szegték. többféle szines szövött szalag is uj jelleget ad a férfiak divatos kalapviseletének.

a kalap az a különleges divatcikk, amelyből a kalapgyárban több készül a férfiak számára, mint a nők részére. női tompot ugyanis negyedévenként mindössze 60 000-65 000-et gyártanak, de ennek is nagy többsége exportra kerül, mig a zugló gyárban készülő férfikalapoknak viszonylag kisebb hányadát küldik külföldre./mti/

-.-

bb. 11. mecseki ,,nótás séták,,

vid/j/a/-cz 1965. szeptember 14.

a pécsi nevelők házának kamarakórusát ,, kiváló együttes,, cimmel tüntette ki hasznos és sokoldalu tevékenységéért a müvelődésügyi miniszter. a kitünő együttes munkájának korábbi elismerését jelentette már az is, hogy pécsett, a nevelők házában rendezték meg az 1. országos kamarahangversenyt és a jövőben is pécs ad helyet a kamarakórusok országos találkozóinak.

a zenei ismeretterjesztésben és az éneklés megkedveltetésében is értékes munkát végző pécsi kamarakórus uj kezdeményezésként megszervezte baráti körét, amely jelenleg már százötven tagot számlál. a baráti kör részére érdekes programot dolgozott ki: együttes mecseki nótás sétákon, dalos és hangszeres versenyeken vesznek részt./mti/

-.-

bb 10. magyar ipari szakemberek, orvosok, tanárok segitsége a fejlődő országoknak

i sz/lk szb ki 1965. szeptember 14.

a magyar népköztársaság csak ugy mint a többi szocialista ország segiti a feltörekvő, gyarmati sorból felszabadult országokat. ennek a segitségnyujtásnak fontos része a müszaki-tudományos együttmüködés, amelynek lebonyolitására 1962 elején létrehozták a tesco nemzetközi müszaki tudományos együttmüködési irodát.

az iroda vezetői az mti munkatársának adott nyilatkozatukban elmondották, hogy eddig husz országgal alakitottak ki kapcsolatot. élénk együttmüködés jött létre kubával, ghanával, az eak-al, guineával, algériával, malival. a kapcsolatok egyre inkább kiterjednek sziriára, irakra, indiára, burmára, sőt ujabban kambodzsára is.

az elmult években többszáz magyar ipari szakértő, szaktanácsadó járt a fejlődő országokban, közöttük kossuth-dijas mérnökök, orvosok, geológusok, nemzetközileg elismert vizügyi szakértők.

magyar vizügyi szakértők jelenleg is több afrikai országban dolgoznak. ghanában például közremüködnek az ország vizügyi kutatóintézetének szervezésében. egyrészt az ensz, másrészt a ghanai kormány megbizására bekapcsolódtak a folyószabályozási munkákba, az öntözési rendszer megszervezésében. most például tárgyalások folynak arról, hogy egy ghanai folyó teljes öntözési rendszerét magyar szakértők tervezzék.

több afrikai országban a vizellátás megjavitásához jelent nagyarányu hozzájárulást az az akció, amely éppen most közeledik befejezéséhez. az ensz afrikai gazdasági bizottságának felkérésére magyar vizügyi szakértő csoport keresett fel kilenc afrikai országot. három hónapon át tanulmányozták az ottani vizügyi helyzetet. a magyar szakértők most készitik összefoglaló jelentésüket addis abebában. megállapitásaikat rögzitik és javaslatokat tesznek a kelet-afrikai vizügyi helyzet megoldására. az iroda az utóbbi egy évben sziriába is irakba is küldött vizügyi szak-delegációt az ottani vizügyi hatóságok kérésére.

/folyt.köv./

a közelmultban a magyar vizügyi szakemberek eljutottak olyan távoli országba is, mint kambodzsa. a kambodzsai kormány kérésére egy hónapon át végeztek helyszini felméréseket, hogy javaslatot tehessenek egy erőmüvi gát épitésére. rövidesen magyar vizügyi szakdelegáció utazik iránba is. a szakértők tulajdonképpen kettős feladatot látnak el, egyrészt megállapitják, melyek a legfontosabb tennivalók a vizellátás megoldásában, másrészt javaslatot tesznek arra, hogy milyen feladatok elvégzésében tudna segitséget nyujtani magyarország.

a függetlenségüket nemrég elnyert és nagy gazdasági nehézségekkel küzdő országok számára rendkivül fontos a természeti és ásványi kincsek feltárása, hasznositása. a nemzetközi szakkörökben jó hirnévnek örvendő magyar geológusok ebben a munkában is részt tudnak venni. guineában három éve 10-15 tagu magyar szakértő csoport irányitja a kassa-szigeti bauxitbánya munkáját. ezért a tevékenységükért a guineai kormány, legutóbb pedig magyarországi látogatása során sekou touré elnök személyesen is kifejezte elismerését, köszönetét és további szakemberek küldését kérte.

a magyar szakértők sok más területen is segédkeznek. az eak-ban például magyar textilmérnök, a kossuth-dijas dr. ruszmák istván hosszabb időn át irányitotta a kairói központi textilipari kutató intézet szervezését, s az intézet tudományos munkatársainak, kutatóinak képzését. miután ő most itthon tartózkodik, két másik magyar szakértő folytatja az általa megkezdett munkát.

egyre nagyobb jelentőségre tesz szert külföldn a magyar egészségügyi dolgozók segitségnyujtása. orvosaink nagy számban müködnek kubában, ghanában, algirban. algériában például, ahol most harminc magyar orvos tartózkodik, magyar oktatókat hivtak meg az orvosi egyetem több tanszékére. folynak a tárgyalások arról, hogy még ez évben négy egyetemi oktatót küld oda a tesco. a magyar orvosok ghanában nemcsak gyógyitanak, hanem tudományos kutató munkát is végeznek és a jövőben bekapcsolódnak az orvosképzésbe, miután erre is felkérte őket a ghanai egészségügyi minisztérium.

/folyt.köv./

a müszaki tudományos együttmüködés keretében eredményes munkát végeznek a magyar tervező intézetek. az algériai ifjusági és sportminisztérium megbizásából magyar mérnökök készitik algéria sportstadionjának terveit. a közti mérnökei már több alkalommal jártak algirban és ezekben a hetekben dolgozzák ki a mintegy 70 000 főt befogadó stadion tervjavaslatait, mig a részletes épitési tervek átadására a következő években kerül sor. /mti/

-.-

bb 13. kitelepitik a város központjából az erőmü javitó- és karbantartó vállalatot

i sb/tr szb ki 1965. szeptember 14.

pestujhelyen, a 15. kerületi cservenka miklós utca környékének majdnem tiz hektáros, főleg mezőgazdasági területén nagy munka kezdődött. eltávolitják a növényzetet, elegyengetik a talajt, mert ezen a területen épül fel az erőmü javitó- és karbantartó vállalat ut otthona, korszerü, központi telephelye. a régit ugyanis ki kell telepiteni a város központjából, ahol annyira beékelődött a házak közé, hogy nincs már hely fejlesztésére, de egyébként sem maradhat, mert megbontja, rontja a városképet.

az uj telephelyen a kgmti és az iparterv mérnökeinek tervei alapján hatalmas, 130 méter hosszu és 90 méter széles központi csarnokot, háromemeletes irodaházat, nagy éttermet, öltözőt és külön segédüzemet épitenek a 23-as épitőipari vállalat dolgozói. valamennyi épületet egyforma, előregyártott szerkezetből szerelik össze. sok müszaki ujdonság teszi érdekessé, különlegessé ezt az épitkezést. szokatlan már az is, hogy rendkivül széles, tiz hajós a központi csarnok. a majdnem 12 000 négyzetméter alapterületü csarnok oldalfalait pedig 9 méter hosszu, vagyis kétszer-háromszor akkora kohóhabsalak-beton panelekből rakják össze, mint általában a lakóházak homlokzatát. épitészeti különlegesség, hogy az irodaházban nemcsak a földszinti és az emeleti szerkezeteket, hanem már a pince falait is előregyártott elemekből épitik. a pillérek és a fő-tartók összeillesztésénél most kerül sor először pvc-lemez felhasználására. igy a két szerkezet közé helyezett, viszonylag puha müanyaglemezbe belenyomódik a vasbeton elem és kitölti az illeszkedő felületek egyenetlenségeit.

/folyt.köv./

bb 13. /kitelepitik... 1. folyt-/? szb

az idén alapozási és földmunkákat végeznek, s berendezik a helyszini előregyártó telepet, amely majd az üzemépületek 1,5-20 tonnás elemeit készíti. az épitők - előreláthatólag - 1968 év elején adják át a mintegy 100 millió forint értékü uj telephelyet, az erőmü javitó és karbantarto vállalat dolgozóinak. /mti/

-.-

bb 18. csaknem két hónappal a határidő előtt elkészül a vas megyei rendelőintézet

vid lk szb szf 1965. szeptember 14.

december 31 helyett november 7-én, tehát csaknem két hónappal a határidő előtt átadják rendeltetésének szombathelyen a vas megyei sztk rendelőintézetet.

a hatemeletes, modern palotán az utolsó simitásokat végzik a vas megyei állami, a vas megyei tanácsi, a viz- és csatornamü, a kertészeti- és az ém kőfaragó vállalat, valamint a szombathelyi épitő ktsz dolgozói. a szocialista brigádok ajánlották fel a határidő röviditését, s állják is szavukat. tulnyomórészt már csak festenek, burkolnak. az épületnek, amely a város egyik legszebb épülete lesz, egyik szárnya épitészetileg rövidesen elkészül és még ebben a hónapban megkezdik benne az orvosi müszerek, berendezések szerelését. az sztk rendelőben 55 orvosi munkahely lesz. novembertől az összes megyei rendeléseket már itt tartják. ez a betegek kényelmét is szolgálja, mert eddig a város különböző pontjain, egymástól tekintélyes távolságban levő helyeken voltak a rendelések.

a rendelőintézet átadásával egyidőben felavatják az előtte levő március 15. teret is. felállitják kisfaludi strobl zsigmond kossuth-dijas kiváló müvész lenin szobrát. a szobor a napokban készül el. /mti/

-.-

9.02/a - 10 -

bb 12. rezedaaratás a mohács szigeten

vid ká/tr-lm -cz 1965. szeptember 14.

mohács-szigeten nemcsak gabonát arattak az idén, hanem - egyebek között - rezedát is. a szigeten gazdálkodó sárháti uj ut tsz. ugyanis magfogás céljára tiz holdon különféle virágokat termelt ebben az évben. az értékes magot hollandiába és a német szövetségi köztársaságba exportálják. a különleges növények termelése holdanként tizenöt-huszezer forintot jövedelmez a szövetkezeti gazdaságnak. a virágmagvakon kivül spenótmagot, továbbá zöldség, lencse és burgonya vetőmagot is értékesitenek az idén.

a sziget hovatovább a ,,magvak hazája,, lesz. a duna és a ferenc-csatorna közé zárt terület mikroklimája és a humuszban gazdag öntéstalaj igen kedvező a maghozó növények termelésére./mti/

-.-

bb 14. uj gépeket kapott a tatabányai tejüzem

vid lk-lm szf 1965. szeptember 14.

másfél évvel ezelőtt épitették fel tatabányán dunántul egyik legkorszerübb tejüzemét. az eredetileg is jól gépesitett üzem teljesitményének növelésére most uj berendezéseket állitottak munkába. kétezer literes tejszinértelőt és tizezer literes utótároló tankokat szereltek fel. a vajgyártás növelésére ndk gyártmányu automata vajadagolót helyeztek üzembe. az uj gép teljesitménye a régiekének kétszerese, óránként 450 kilogramm vajat csomagol, s a régi módszernél higiénikusabban és szebben.

az uj gépek felszerelésével az eredetileg tervezettnél egyharmaddal több tejet, naponta hetvenötezer litert dolgoznak fel. igy dorogot és esztergomot is bevonhatták a tejellátásba, sőt komárom megye határán tul, bicskére is szállitanak./mti/

-.-

bb 16. a bács megyei kisz alapszervezetek

vid/tné-lm sr 1965. szeptember 14.

vezetői minden év nyarán továbbképzésen vesznek részt a megyei kisz-bizottság bajai táborában. az idén is eredményesen oldották meg ezt a feladatot. többek között 200 kisz-uttörőraj-vezető, 60 ifjusági szervezőtitkár, 140 gazdasági felelős és 200 falusi és tanyai kisz-titkár volt a tábor lakója egy, illetve két hétig.mti/

-.-

9.30/a - 11 -

bb 15. kézzel festett céhzászló, 140 éves céhjegyzőkönyv

vid j-lm sr 1965. szeptember 14.

Lengyeltóti János, a mozsgói körzeti művelődési ház igazgatója a környék gazdasági, kulturális életére vonatkozó értékes gyűjteménnnyel rendelkezik. az ujabb leletek közé számit egy kézzel festett céhzászló - mely a mozsgón és környékén divott iparágak jelképeit ábrázolja -, valamint egy 1825-ből származó, 125 oldalas magyar nyelvü céhjegyzőkönyv, amely a vidék gazdaságtörténetére vonatkozó értékes adatokon kivül közli a mozsgói és mozsgó-környéki ,,filiális mesterek,, neveit is./mti/

-.-

bb 17. terven felüli alapanyagszállitással tiz napos termeléskiesést előztek meg az ózdi kohászok salgótarjánban

vid lk-lm sz 1965. szeptember 14.

mintaszerü együttmüködés alakult ki néhány éve az alapanyaggyártó ózdi kohászati üzemek és az alapanyagot feldolgozó salgótarjáni acélárugyár között. a két nagyvállalat gazdasági-müszaki vezetői negyedévenként együtt vitatják meg a termelési kooperáció eredményeit, várható feladatait, de ,,menet közben,, is szinte állandó és hatékony a két nagyvállalat müszaki, gazdasági és pártvezetőinek kapcsolata.

az ózdiak legutóbb rendkivül nagyjelentőségü terven felüli szállitással siettek a salgótarjániak segitségére. a nyáron a szovjet, majd a csehszlovák kohászati üzemek nagyobb mennyiségü szállitmányt küldtek a tarjáni huzalmübe, az alapanyagellátás azonban szeptemberben mégis megakadt volna, ha ózd nem segit. az ózdi kohászat a fenyegető anyaghiány hirére programon kivül gyorsan átállt a salgótarjániak alapanyagául szolgáló hengerhuzal gyártására. ezzel megelőzte a tarjáni huzalmü tiznapos termeléskieséssel fenyegető zavarát, s lehetővé tette az exportszállitmányok határidős teljesitését, nem utolsó sorban pedig több mint ötszáz ember folyamatos munkáját./mti/

-.-

bb 20. uj vérellátó állomás szombathelyen

vid/tné-lm sr 1965. szeptember 14.

szombathelyen müködik az ország legrégibb és legnagyobb vidéki vérellátó alközpontja, amely csaknem a fél dunántul ellátja életmentő vérrel. a fontos intézmény sulyos árvizkárokat szenvedett. az országos és a megyei szervek most eldöntötték, hogy még az idén uj vérellátó állomás épitését kezdik el a városban. költsége meghaladja a nyolc millió forintot./mti/

-.-

[redacted]
9.35/a

bb 19. nagy halfogások a kisalföldi vizeken

vid ká/sk-lm -cz 1965. szeptember 14.

a győri előre halászati termelőszövetkezet tagjait nem sok jóval kecsegtette az idei év. a magas vizállás és az árviz miatt 90 napig nem huzhatták meg hálóikat. ezt követően fő gondjuk az árterületen kinnrekedt ivadék mentése volt, amiből 22 mázsányit sikerült ezideig a medrekbe visszatelepiteni. az első félévben mindössze 558 mázsa hal volt a halászok zsákmánya. az utóbbi hetekben ismét kedvez a szerencse: julius és augusztus hónapban má r 535 mázsa hal akadt a hálókba, s most naponta már 12 mázsa halat szállitanak győrbe. ez a mennyiség a következő napokban még emelkedni fog, amikor a termelőszövetkezet öt halastaván is megkezdik az őszi lehalászást. az árviz utáni jó fogásokkal a győri halászoknak sikerült behozni elmaradásukat, sőt tul is teljesitették tervüket./mti/

-.-

bb 21. megjelent az alba regia negyedik-ötödik kötete

vid j-lm sr 1965. szeptember 14.

a fejér megyei muzeumok tudományos munkásságáról ad gazdag képet az István király muzeum évkönyvének negyedik-ötödik kötete, amely a napokban jelent meg a fejér megyei muzeumok igazgatóságának kiadásában. a több mint 300 oldalas könyv tartalmazza a fejér megyei muzeumok tudományos munkatársainak, valamint több neves kutatónak összesen 29 tanulmányát, amelyek fejér megye és a dunántul régészetével, és müvészeti problémáival foglalkoznak. az évkönyvet dr. fitz jenő muzeumigazgató és makkay János kutató szerkesztette./mti/

-.-

bb 22. liliputi ,,sátortábor,, a dráva partján - megkezdődött a feldolgozás az ország legnagyobb lengyárában

vid lk-lm szf 1965. szeptember 14.

déldunántulon ez évben nem kedvezett az időjárás a lentermelésnek. a gyakori esőzés nemcsak rothadást, minőségi romlást okozott, de két héttel késleltette a szállitás megkezdését is. drávaszabolcsra, az ország legnagyobb lengyárába 107.000 mázsa lenkórót várnak az idei termésből, eddig körülbelül a fele érkezett meg az üzembe.

/folyt.köv./
9.40/a

bb 22. /liliputi...1.folyt./-lm

éjjel-nappal fogadják a lennel rakott vagonokat, naponta átlag 30-35 kocsit raknak ki. a gyár környéke liliputi sátortábor képét mutatja. az áztatómedencékből kikerülő kévékből milliónál több sátorhoz hasonlító, térdmagasságu kis kupban szárad, szineződik a len.

a drávaszabolcsi lengyár baranya megye legfiatalabb ipari üzemei közé tartozik. az ötvenes évek végén épitették ujjá harminc millió forint költséggel, a második világháboru idején rombadőlt üzem helyén. azóta minden évben gyarapodik. most, az uj szezonra nagyteljesitményü, belga gyártmányu lenszáltermelő berendezést helyeztek üzembe, amely müszakonként hatvan mázsa ázott kórót dolgoz fel, tizenhárom munkás segédletével. ez a gép jóval termelékenyebb az elődjénél, amely tizenegy munkással ennek csak felét termelte. rövidesen elkészül az uj gubózó. az ötven méter hosszu, kétemelet magas csarnokban korszerü gépek választják majd el a kórótól a lengubót. egészségesebb lesz itt a dolgozók munkakörülménye. nagyhatásu elszivóberendezéssel óvják a munkásokat a porártalomtól./mti/

-.-

bb 23. csempészeket, üzérkedőket itéltek el

i bc/hné-lm zs 1965. szeptember 14.

csempészek, üzérkedők felett itélezett a központi kerületi biróság. az ügyben felelősségre vont kurt peutl gépkocsivezető az elmult évben nyolc alkalommal jött ausztriából magyarországra. összesen 141 000 forint értékü árut, többek között orkánkabátokat, órákat, nylon-cikkeket - hozott be a vámelőirások megkerülésével. a csempészárukat ismerősei, s főleg balogh István, foglalkozás-nélküli utján értékesitette. a gépkocsivezető ezenkivül 20 000 zlotyt a devizahatóság engedélye nélkül kivitt az országból.

a biróság kurt peutlt 10 hónapi szabadságvesztésre itélte, s elrendelte, hogy a büntetés letöltése után utasitsák ki magyarországról. balogh István egy évi és négy hónapi szabadságvesztés-büntetést kapott, s peutl-lal együtt nagyobb összegü elkobzást pótló egyenérték megfizetésére is kötelezték. az ügyben felelősségre vont két másik személyt felfüggesztett szabadságvesztésre, illetve pénzbüntetésre itélték./mti/

-.-

9.55/a

bb 24. budapestre érkezett a dél-vietnami nemzeti felszabaditási front küldöttsége

sk szb -cz 1965. szeptember 14.

a magyar szolidaritási bizottság meghivására kedden baráti látogatásra hazánkba érkezett a délvietnami nemzeti felszabaditási front küldöttsége, élén dang kuang minh-hel, a front központi bizottsága tagjával, a délvietnami nemzeti felszabaditási front moszkvai képviseletének vezetőjével.

a vendégeket a ferihegyi repülőtéren bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese, rostás István, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, gál László a szot titkára, szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára és a külügyminisztérium képviselői fogadták.

vietnami vendégeinket a repülőtéren hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, továbbá több baráti ország budapesti nagykövetségének vezetője és képviselője üdvözölte. /mti/

-.-

bb 25. két magyar klarinétmüvész a döntőben

t ol/lk szb -cz 1965. szeptember 14.

kedden délelőtt a zeneakadémián kihirdették a klarinétverseny második fordulójának eredményét. mint ismeretes, az elődöntőben 14 ország 36 müvésze vett részt, közülük 15 került a középdöntőbe. ezek közül a hat legjobb jutot a döntőbe: a szovjet valerij bezrucsenko - a leningrádi konzervatórium tanára - aki első dijat nyert a bécsi vit-en, s ugyancsak első dijat kapott az 1963. évi leningrádi összszövetségi versenyen -, a bolgár dimo dimov, dittrich tibor - aki 1962 óta a magyar rádió szimfónikus zenekarának tagja, a 20 esztendős horváth László - aki a budapesti zenemüvészeti főiskola másodéves hallgatója -, aurelian popa - az 1959. évi prágai tavasz klarinétversenyének első dijnyertese, valamint egy francia versenyző, michel portal - a hazája határain kivül is ismert szólista, aki az 1963. évi genfi nemzetközi zenei verseny második diját, továbbá a weberdijat és a svájci városok diját nyerte. a szeptember 18 és 19-én sorra kerülő döntőben a versenyzők zenekari kisérettel szerepelnek. /mti/

-.-

11.40/a

bb 26. képes-hangos idegenforgalmi kalauzok - cityvox-sajtóbemutató

t tf/tr-lm -cz 1965. szeptember 14.

kedden délelőtt a könyvklubban lemezjátszóra tették - s igy mutatták be az ujságiróknak a képzőmüvészeti kiadó budapest-cityvox elnevezésü ujdonságát. a cityvox idegenforgalmi kiadványsorozat lesz, szines képekből készül, a látottakat hallhatjuk is - mellékelt mikrohanglemezről. a sorozatnyitó budapest kalauzban 30 felvételen sorakoznak fővárosunk nevezetességei: az országház, a mátyás templom, az ujjáépülő vár, a dunán átivelő hidak, közöttük a karcsu erzsébet-híd, a híres budai török fürdők, az operaház, a népstadion, a margitsziget, a modern lakótelepek, uj létesitmények. a képaláirásokat magyar, angol, francia és német nyelven nyomtatták. a lemezen básti lajos a narrátor: az ezerarcu magyar metropolis történetéről sok érdekességet mond el a városalapitástól a város jelenéig. az ismertető szöveg egyes fejezeteit ,,átkötő,, zenei betétek teszik élvezetesebbé - mindenki találhat kedvére valót, komoly muzsikát, magyar nótát, operettet, dzsesszt egyaránt.

harmincezer példányban 27 forintos áron kerül a boltokba az első cityvox, amelyet hamarosan követnek a balatonról, a szegedi szabadtéri játékokról készülő kiadványok.

az a célunk az uj sorozattal - mondotta nemes béla, a kiadó igazgatója - hogy a hazánkba látogató külföldieknek az itteni élményeik ne csupán tovatünő emlékek legyenek, hanem a látottakat ,,magukkal is vihessék,, képben, hangban, muzsikában./mti/

.-.-.

bb 27. nagy józsefné miniszter nyilatkozata a kisipari exportról és a kisiparosok importpótló tevékenységéről

t sz/tné-lm vg 1965. szeptember 14.

a kisipari exportra termeltető iroda a kiosz sörház utcai székházában kiállitáson mutatja be milyen termékeket készitenek a kisiparosok az import csökkentésére és milyen készitményeket adnak át közvetlen exportra, vagy a nagy gyárak exportkészitményeihez milyen alkatrészeket szállitanak.

/folyt.köv./

bb 27. /nagy józsefné....1.folyt./-lm

a kiállitást megtekintette nagy józsefné könnyüipari miniszter és mint a helyiipar felügyeletét ellátó tárca vezetője a kisiparosok exporttermeléséről, illetve a kisiparosok munkáját szervező keti működéséről az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- a kisiparosok olyan igényeket elégitenek ki, amelyeket sem az állami ipar, sem a tanácsi vállalatok és a szövetkezetek nem látnak el. gyakori, hogy egy-egy nagy export tétel szállitásához olyan apró alkatrész, például egy-egy különleges egyedi készitmény csavar, vagy rugó hiányzik, amelyet a nagy tapasztalattal rendelkező kisiparosok gyorsan el tudnak késziteni. ezenkivül sok ötletes gép, müszer szerkesztését, külföldön keresett stylbutorok készitését vállalják. berendezkedtek többféle olyan termék gyártására , amelyeket korábban importálni kellett. ujabban bekapcsolódnak a találmányok mintapéldányainak elkészitésébe is. helyesnek bizonyult az az intézkedés, hogy 10 évvel ezelőtt létrehoztuk a keti-t, amely szervezett keretek között átfogja az exportra termelő, illetve importpótló tevékenységet végző kisiparosokat, és gondoskodik anyagellátásukról, a népgazdasági érdekek érvényesitéséről.

- a kiállitás jól tükrözi a kisiparosok sokirányu munkáját és az ez évben már 100 millió forint forgalmat lebonyolitó keti eredményes működését. elismerés illeti a kiállitás szervezőit és azokat a kisiparosokat, akik a kiállitás anyagát készitették, s akiknek további hasznos tevékenységére a jövőben is számit népgazdaságunk.

a kiállitást megtekintette darvas László külkereskedelmi miniszter-helyettes is./mti/

-.-

bb 28. szedik a komlót a lajtahansági állami gazdaságban

vid lk szb ki 1965. szeptember 14.

a lajtahansági állami gazdaság hat évvel ezelőtt telepitett negyven holdas komlós kertjében befejezése felé közeledik a szüret. a huszonnégy hold korai érésü cseh komlóból száritva hetvennyolc mázsát adtak át a soproni sörgyárnak. a tizenhat hold francia komló utolsó fürtjeit ezekben a napokban szedik le. ebből mintegy ötven mázsát adnak át száritva a sörgyárnak. a negyven holdon az idén takaritották be az eddigi leggazdagabb termést és a komló minősége is igen jó.

a bőséges csapadék hatására ugyanis a komló lupulin tartalma igen nagy. igy a sör ize, zamata is jobb lesz. /mti/

-.-

bb 29. a belga királyi borakadémia tagjai, olasz munkások, amerikai állatorvosok és a nemzetközi autós rallye részvevői - az ibusz érdekes őszi vendégei

i tz/sk-lm vg 1965. szeptember 14.

érdekes vendégeket vár az ibusz a következő másfél hónapban.

szeptember 15-én a francia rádió és televizió 40 dolgozója látogat el hazánkba. tizenöt napi itt-létük alatt bejárják az ország nagy részét, közben szakmai megbeszéléseket is tartanak magyar kollégáikkal.

velük egyidejüleg érkezik meg a nyugati gazdasági élet vezető személyiségeit tömörítő nemzetközi lions club belga tagozatának 65 főnyi csoportja. ők elsősorban szórakozást keresnek hazánkban, míg a belga királyi borakadémia 18-án érkező 60 tagja komoly tanulmányuton járja be majd a mátra nevesebb borvidékeit, részt vesz a kecskeméti szüreten és megkóstolja többek között a gundel, a gellért és a mátyás-pince konyhájának termékeit.

szeptember utolsó különleges csoportját 30-án különvonat hozza olaszországból. négyszázhuszonhét utasa, a mantovai edison gyár dolgozói, magyarországi négy napjukat részint budapesten, részint a duna-kanyarban töltik majd el.

októberben négy csoportban 102 amerikai idegenforgalmi szakember látogat el hazánkba néhány napra, hogy megnézze a magyar turisztikai érdekességeket és tanulmányozza idegenforgalmi kapcsolataink bővítésének lehetőségeit. ugyancsak amerikából két csoportban 90 állatorvost is vendégül látunk, akik főleg a magyar állatgyógyászat eredményei iránt érdeklődnek, többek között az állatorvostudományi egyetemen is. szintén különleges szinfoltja lesz az októberi idegenforgalomnak az a körülbelül 300 külföldi is, aki münchenen és bécsen át egy nemzetközi autós rallye részvevőjeként érkezik a célállomásra, budapestre, s a verseny fáradalmait a következő három nap alatt hazánkban piheni ki./mti/

-.-

bb 30. átadta megbizólevelét az uj brazil követ

t bc/tr-lm zs 1965. szeptember 14.

kisházi ödön, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke kedden fogadta milton faria rendkivüli követet és meghatalmazott minisztert, a braziliai egyesült államok uj magyarországi követét, aki átadta megbizólevelét.

a megbizólevél átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, szarka károly külügyminiszterhelyettes és csaba ferenc, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője.

a követ megbizólevele átadásakor többek között hangoztatta:

-brazilia és magyarország egyaránt nagy erőfeszitéseket tesz gazdasági fejlődéséért. e közös törekvés kapcsolataink alapja. ez tette lehetővé kereskedelmi árucsereforgalmunk bővitését - először az 1954. évi bankközi megállapodás, majd pedig az 1961. május 15-i kereskedelmi, pénzügyi és gazdasági együttmüködési megállapodás keretében. ezek az eredmények meggyőznek arról, hogy a jóindulatu légkör szellemében módunkban lesz tovább fejleszteni az országaink közötti kereskedelmi és müszaki kapcsolatokat.

kisházi ödön válaszbeszédében többek között hangsulyozta:

- örömmel nyugtázom szavait, melyek biztatóan arról tanuskodnak, hogy kormánya és személy szerint ön a magyar-brazil kapcsolatok elmélyitésén, a békés nemzetközi kapcsolatok fejlesztésén kiván munkálkodni. biztosithatom, hogy a magyar népköztársaságot is hasonló szándékok vezetik, s exellenciád ilyen irányu tevékenységében a legmesszebbmenő támogatásra számithat.

- ebben a szellemben törekszünk a magyar-brazil kapcsolatok elmélyitésére és az együttmüködésre. a magyar népköztársaság kész a kapcsolatok továbbfejlesztésére, a kölcsönösség és országaink szuverénitásának figyelembevételével.

/folyt.köv./

bb 30. /átadta...1.folyt./-lm

milton faria követ ezután bemutatta az elnöki tanács helyettes elnökének aloysio ribeiro vieira követségi másodtitkárt, lucy azambuja, követségi attasét és aluce pedrosa lyra követségi attasét.

az elnöki tanács helyettes elnöke ezután szivélyesen elbeszélgetett a követtel.

x x x

milton faria követ megbizólevelének átadása után a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét./mti/

-.-

bb 32. életveszélyes sérüléseket szenvedett a jogositvány nélküli motoros

vid j-lm fm 1965. szeptember 14.

vasárnap éjjel 50-60 kilométeres sebességgel a nyiregyházi tokaji uti vasuti kereszteződésben a leengedett sorompónak ütközött az ek 19-01-es rendszámu motorkerékpárral katona János 19 éves nyirteleki lakos. a motor vezetője életveszélyes sérülésekkel a nyiregyházi kórházba került. pótutasa, kandala András 18 éves, ugyancsak nyirteleki lakos a karambol következtében a vasuti sinekre vágódott. a sorompó kezelője, ezt látva, rákiáltott, hogy hagyja el a sineket, ő maga pedig a már közeledő vonat elé ment, hogy leállitsa. ez sikerült is neki. a sineket sérülten elhagyó kandala András eltünt, s kedd reggelig még nem találták meg.

a vizsgálat megállapitotta, hogy vezetői jogositványa egyiküknek sem volt. a motor titkó géza nyirteleki lakos tulajdona, akinek tudta és engedélye nélkül vitték el a gépet. az ügyben folytatják a vizsgálatot./mti/

-.-

bb 33. csaknem 140 előadás - 19 országból 160 vendég - szerdán kezdődik a 3. magyar haematológiai kongresszus

t di/tm-lm zs 1965. szeptember 14.

szeptember 15 és 18-a között a magyar tudományos akadémián tartják a magyar haematológusok 3. kongresszusát, - tájékoztatta kedden az ujságirókat dr. hollán zsuzsa, az országos vérellátó szolgálat központi kutató intézetének igazgató főorvosa.

/folyt.köv./
13.45/a

bb 33. /csaknem....1.folyt./-lm

elmondotta, hogy 19 országból 160 vendég, - köztük az európai haematológiai társaság több vezetője - vesz részt a tanácskozáson. itt lesznek többek között a tudományág legjobb osztrák, belga, bolgár, csehszlovák, dán, francia, német, angol, holland japán, jugoszláv, lengyel, román, szovjet és svájci művelői. négy nap alatt csaknem 140 előadás hangzik el a kongresszus fórumán, s ezeknek mintegy felét külföldiek tartják. a napiranden szerepló témák felölelik a vérfehérjékkel kapcsolatos kutatásokat, a vérképző rendszer rosszindulatu daganatos betegségeivel kapcsolatos legujabb megállapitásokat és a vérkonzerválás korszerü eljárásait, időszerü kérdéseit. az előadásokon kivül - ugyancsak a kongresszus programjában - két kerekasztal - beszélgetésre kerül sor, amelyen a magyar és külföldi szakemberek a lépeltávolitás mütéti javallatairól és a vérátömlesztés szervezeti, valamint egyéb gyakorlati feltételeiről folytatnak véleménycserét.

a tájékoztatón egyebek közt elmondták, hogy hazánkban 1949-ben hivták életre az országos vérellátó hálózatot, amelyhez jelenleg, az országos vértranszfuziós szolgálat központi kutató intézetén kivül 54 alközpont és állomás tartozik. csupán az idén 140 000 liter vért konzerválnak, s ehhez mintegy félmillió véradó áldozatkészségét veszik igénybe. összesen több mint 25-féle vérkészitményt állitanak elő, a különböző kivonatok ugyanis sok esetben előnyösebben használhatók fel. a szolgálat munkásai sokrétü, bonyolult feladatokat oldanak meg. csupán ahhoz, hogy egyetlen szivmütéthez előteremtsék a szükséges vérmennyiséget, s kiválasszák a mintegy 40 véradót, 1.200 vizsgálatot kell elvégezniök, volt azonban olyan betegük is, akinek életét 50 liter vérrel tudták csak megmenteni.

örvendetes - hangzott egyebek között a tájékoztatás, -hogy az ország lakossága ma már jól ismeri a véradómozgalom jelentőségét, s tizezrek vállalkoznak arra, hogy térítés nélkül segitsenek a betegeknek. szombathelyen például 4.300-an jelentkeztek a felhivásra, oroszlányban a lakosság 13,5, dunaujvárosban pedig 12 százaléka csatlakozott a mozgalomhoz.

a sajtótájékoztatóval egyidejüleg az országos vérellátó szolgálat központi kutató intézetében haematológiai müszer- és könyvkiállitás nyilt. ezen - a labor müszeripari müvek és a medicor müvek rendezésében - egy teljes haematológiai laboratórium magyar gyártmányu berendezését mutatják be az érdeklődőknek./mti/

--

14.00/a

bb 31. időjárásjelentés

szb 1965. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1965 szeptember 14-én, kedden délben:

kissé javul az idő

kelet-európának a volgától keletre eső területein nyáriasan melegek vannak. a legmagasabb nappali hőmérsékletek a káspi-tenger és a volga-könyök között 25-30 fokot is elérik. európa nagyobb részét ezzel szemben csaknem teljesen lefedi az óceáni eredetü hüvös levegő, ami az elmult időszak során szakadatlanul beözönlött szárazföldünkre. mivel jelenleg az áramlások európazserte lelassultak, sem ujabb hüvös, sem viszonylag enyhébb légtömegek beáramlása nem lehetséges. a felhőzet nagy területeken történő felszakadozása következtében azonban az érvényre jutó napsugárzás hatására a sokévi átlaghoz képest hüvös légtömegek némi felmegedése máris megkezdődött.

hazánkban tegnap egy időjárási front átvonulása során változóan felhős idő alakult ki. a nap folyamán több helyen esők, záporok, a keleti országrészben néhány helyen zivatarok keletkeztek. a lehullott eső mennyisége a csapadéknyom és 7 milliméter között váltakozott. mezőhegyesen egyetlen zivatarfelhőből jégeső kiséretében 32 milliméter esett. a hőmérséklet tegnap napközben 17-21 fokig emelkedett, ma reggelre 6-11 fokig hült le a levegő. ma délelőtt északnyugatról ujabb frontátvonulásból helyenként kisebb esők keletkeztek. a hőmérséklet 11 órakor 14 és 20 fok között váltakozott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 14,6 fok volt, 2,5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 763 milliméter, nem változik.

várható időjárás szerda estig: ma erősen felhős idő, többfelé futó eső, holnap lassan csökkenő felhőzet, eső nélkül. gyenge, változó irányu szél. hajnali ködképződés. kissé fokozódó nappali felmelegedés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-23 fok között. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 18 fok.

a duna vizállása budapestnél 301 centiméter. /mti/

-.-

bb 34. olasz imseretterjesztő társulati vezetők budapesten

k tf/tr-lm fm 1965. szeptember 14.

a tit elnökségének meghivására egyhetes magyarországi látogatásra és szakmai megbeszélésre budapestre érkezett az assoziazione ricreativa culturale italiana olasz ismeretterjesztő társulat négytagu küldöttsége alberto jacometti-nek, az arci elnökének, az olasz parlament szocialista képviselőjének vezetésével. a delegáció tagjai az olasz társulat vezetőségének képviselői: alfredo mengoli, valamint az arci két főtitkára, arrigo diodati és bruno ranieri. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren dr. ortutay gyula akadémikus, a tudományos ismeretterjesztő társulat elnöke, s a tit vezető munkatársai fogadták./mti/

-.-

bb 35. pénteken és szombaton: szot-tanácsülés

k tz/sk-lm vg 1965. szeptember 14.

a szakszervezetek országos tanácsa szeptember 17-én és 18-án tanácsülést tart.

a tanácsülés részvevői megbeszélik az 1965. évi terv teljesitésének tapasztalatait és a szakszervezetek további feladatait, megtárgyalják a szakszervezetek társadalombiztositási és egészségvédelmi tevékenységét és teendőit, végül a 6. szakszervezeti világkongresszussal kapcsolatban a magyar szakszervezetekre háruló feladatokat./mti/

-.-

bb 37. napi félezer liter szeszt gyártanak az ország legnagyobb szeszgyárában

vid lk-lm ki 1965. szeptember 14.

a cukorrépa feldolgozásával egyidőben megkezdődött a munka a szeszgyárakban is. a szeszipari országos vállalat győri telepén, az ország legnagyobb szeszgyárában, jól felkészültek az uj évadra. júliusban és augusztusban elvégezték a nagy karbantartást, helyreállitották az árviz okozta károkat. igy szeptember második hetében megkezdhették a termelést. egyelőre mult évi tartalék melaszt használnak és naponta ötszáz-ötszázötven liter tiszta szeszt készitenek. a cukorgyárakból azonban már várják az uj mellékterméket.

/folytköv./

bb. 36./ napi félezer.....1. folyt.-lm

a szeszgyártással egyidőben a régi üzemben megkezdték a takarmányélesztő gyártását. néhány héten belül megkezdi a termelést a franciaországból importált uj takarmányélesztő gyár is./mti/

-.-

bb 37. megkezdték a gépi berendezések komplex próbáit a tiszai vegyikombinát karbamidgyárában

vid lk-lm ki 1965. szeptember 14.

a tiszai vegyikombinát területén épitették fel hazánk első karbamidgyárát. bonyolult berendezéseit - amelyeket a szovjetunióból, a német demokratikus köztársaságból és csehszlovákiából vásároltunk - tiz magyar vállalat dolgozói szerelték fel. az uj üzemben 21 nagyobb gépet, több mint 30 készüléket, sok kilométer hosszu csővezetéket és számos müszert helyeztek el. ezek segitségével a közeli nitrogénmütrágyagyár eddig levegőbe szállt széndioxidjából, valamint ammóniából évente tizezer tonna karbamidot állitanak elő. a karbamid 46 százalék nitrogént tartalmazó mütrágya, amelyet mezőgazdaságunk takarmányozási célokra is felhasználhat.

a gyár szerelését - egyes müszerek kivételével - befejezték és hozzáfogtak a gépi berendezések komplex próbáihoz. a munkák során eddig az óránként 850 köbméter gázt sűritő széndioxid kompresszorok, a készterméket előállitó kristályositók és a nagynyomásu vákuumszivattyuk próbáit végezték el. a tervek szerint az uj üzemben november elején kezdik meg a termelési próbákat és a még hiányzó alkatrészeket menet közben folyamatosan szerelik fel. az uj gyár dolgozói felkészülve várják az üzem inditását. közülük tizenöten a szovjetunió, kilencen pedig a román népköztársaság vegyipari központjaiban ismerkedtek meg a karbamidgyártás technológiájával, 60 dolgozó pedig különböző tanfolyamokon sajátitotta el a gépek kezelését./mti/

-.-

bb 38. megnyilt a miskolc-tapolcai autóskemping

vid lk szb ki 1965. szeptember 14.

négyszáz személyes elsőosztályu nemzetközi autóskemping nyilt meg miskolc-tapolca fürdőhelyen. az első vendég egy holland házaspár volt, de felütötték már sátrukat angol, lengyel és csehszlovák turisták is.

az üdülőhely központjától néhány percre, az egykori kőbánya közelében, vadregényes helyen alakitották ki a csaknem tiz holdas sátorozóhelyet. évszázados fák árnyékában épitették fel a közművekkel, hideg-meleg vizzel, villanyvilágitással ellátott központi épületet, ahol külön női- és férfi zuhanyozót, értékmegőrzőt, raktárat, valamint gondnoki irodát alakitottak ki. azok részére, akik maguk akarják elkésziteni ételüket, korszerü főzőhelyet létesitettek.

most husz faházat állitanak fel és 65 személyes turistaház épitését is megkezdték. ezek jövő tavaszra készülnek el. kijelölték a helyét az üzletháznak is. az üzlet a sátorozókon kivül a környék lakosságát is ellátja majd. megnyitására a jövő évben kerül sor. /mti/

-.-

bb 39. vas megye tulteljesitette biborhere vetéstervét

vid ká/tr szb ká 1965. szeptember 14.

vas megyében jól haladnak az őszi munkákkal. az ősszel bevetésre kerülő területnek eddig mintegy 45 százalékát munkálták meg. a biborhere vetését már befejezték, és huszonkét százalékkal többet vetettek a tervezettnél. repcéből eddig hatszáz holdon került földbe a mag, mig az őszi keverék husz százalékát, az őszi árpának tiz százalékát vetették el. a héten megindulnak a buza vetőgépek is. /mti/

-.-

bb 40. uj mezőgazdasági szakmunkásképző iskola nyilt oladon

vid ká/tr szb ká 1965. szeptember 14.

kedden délelőtt ünnepélyesen adták át rendeltetésének oladon az uj mezőgazdasági szakmunkásképző iskolát. a korszerü, öt tantermes, fizikai, kémiai szertárt, előadótermet magában foglaló uj létesitmény több mint hárommillió forintba került. a jövő évben ugyanitt felépül egy kétszáz személyes kollégium is. olad lesz vas megye mezőgazdasági szakmunkásképzésének bázisa. a fiatalok egyelőre szarvasmarhatenyésztő, zöldségtermelő, hajtató és disznövénytermesztő szakon tanulnak. /mti/

-.-

bb 41. meghalt lakatos miklós, a munkásmozgalom régi harcosa

lk szb zs 1965. szeptember 14.

hosszantartó sulyos betegség után kedden 62 éves korában elhunyt lakatos miklós a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa. temetéséről később történik intézkedés. /mti/

-.-

bb 42. befejeződött a len aratása - 24 mázsa a holdankénti átlagtermés

vid ká/sk szb ká 1965. szeptember 14.

a szegedi rostkikészitő vállalat mezőgazdasági osztályának jelentése szerint országszerte befejeződött a len aratása. a gépeket és az embereket egyaránt próbára tette az idei betakaritás. a 19 000 holdnyi vetésből 3 000 holdat tettek tönkre a belés árvizek. a növényzet annyira kiszált volt, hogy - bár elengendő gép állt rendelkezésre - az összes termésnek csaknem felét kézzel kellett nyüni. az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek mindenütt jól előkészitett talajba vetettek, s ennek köszönhető, hogy az elemi csapások ellenére magasak a hozamok. holdankint 24 mázsás az átlag. a sok csapadék miatt azonban kedvezőtlenebb a szinződés, gyengébb a minőség.

a kender aratását is zavarják az állandó esőzések, mégis a 33 és félezer holdnyi összterületnek 85 százalékán már levágták a rostnövényt. a termés jobb a vártnál: holdankint 28 mázsát terveztek, s az átlaghozam eléri a 30 mázsát. /mti/

-.-

We

bb 43. ipari, mezőgazdasági és orvosi tanácskozások a 9. nemzetközi tápkongresszus harmadik napján

t ie/tm szb ká 1965. szeptember 14.

a 9. nemzetközi tápkongresszus keszthelyi tanácskozásának harmadik napján, kedden az iparilag kitermelt tőzeg felhasználási módszereiről, lehetőségeiről tárgyaltak. a bevezető előadások utaltak arra, hogy a kitermelt tőzeg nagy többségét eddig főleg tüzelőszerként, illetve építő- és szigetelőanyagként alkalmazták, most azonban európaszerte megkezdődött a tőzeg legkorszerübb felhasználása: visszajuttatása a mezőgazdaságba. különösen fontos ez magyarországon, ahol a tőzegvagyon viszonylag csekély, s a talaj megfelelő tápanyag-utánpótlása állandóan nagy problémát okoz. ennek megfelelően a tanácskozás magyar részvevői a tőzeg mezőgazdasági hasznositásának több ujabb módszerét ismertették. ezek közé tartozik a tőzeg dusitása ammóniával. ilyen módon - mint a keszthelyen végzett kisérletek igazolják - olcsóbb anyaggal pótolható az amugyis csak korlátozottan rendelkezésre álló nitrogén mütrágya. az ammóniával kezelt tőzeg főleg a szőlőtermesztésben hozott jó eredményeket, s ezért felhasználása elsősorban a tőzegmezőkhöz közelfekvő történelmi borvidékeken igérkezik igen kifizetődőnek.

az ipari tőzeghasznositással foglalkozó szekció részvevői délután megtekintették a keszthely közelében levő vendornyaszőlősi tőzegbányát, a gépesitett, korszerü üzemben olyan uj módszerrel bányásszák a tőzeget, ami lehetővé teszi, hogy a kitermelés befejezése után visszamaradt területet a mezőgazdaság hasznositsa.

az iszapterápiai ülésszakon hét európai ország orvosai ismertették az ottani iszapok gyógyászati hatását és alkalmazási területét. mint az előadásokból kitünt, ez utóbbi igen széleskörü: a reumás és nőgyógyászati megbetegedéseken kivül kiterjed többek között az urológiára, a fogágybetegségekre és a baleseti utókezelésre.

a mezőgazdasági szakemberek a láptalajok erdészeti és kertészeti hasznositásáról tanácskoztak. magyar kutatók beszámolója szerint a láptalajon termesztett menta jobb minőségü és 30-60 százalékkal több mentolt tartalmaz az átlagosnál. az erdőtelepitéseknél főleg a mezőgazdasági müvelésre alkalmatlan, mélyenfekvő láptalajokon van fontos szerepük. /folyt.köv./

MTG 2ee

bb 43. /ipari, mezőgazdasági... 1. folyt./- szb

ezeken a területeken - mint azt már hazai tapasztalatok is bizonyitják - igen eredményes és kifizetődő az értékes papiripari nyersanyagot szolgáltató nyárfa termesztése.

a mezőgazdasági szakemberek kedden délután a keszthelyi agrártudományi főiskola kisérleti telepein megtekintették a lápterületek termékenységét biztositó vizgazdálkodási létesitményeket. a tanulmányi kirándulás során ellátogattak a keszthely környéki láphasznositási és vizgazdálkodási társulathoz tartozó üzemekbe is. a társulat öt év alatt megtérülő 80 millió forintos beruházással 7 000 hold mocsaras lápot hódit meg a mezőgazdasági termelés számára. /mti/

-.-

bb 44. kiállitás a miskolci egyetem fejlődéséről

vid lk szb ki 1965. szeptember 14.

a miskolci nehézipari müszaki egyetem fejlődéséről, munkájáról kedden kiállitás nyilt miskolcon. a diagramokkal, számszerü adatokkal, szöveges leirásokkal ellátott nagyméretü táblák sorozata nyujt tájékoztatást az egyetemnek az ország müszaki életében betöltött szerepéről. az egyetem alig több mint tizéves fennállása latt mintegy háromezerkétszáz jól képzett bánya-, kohó- és gépészmérnököt adott az üzemeknek, tudományos intézményeknek, közületeknek. az oktatók, a tudományos munkatársak ez idő alatt több mint háromezer publikációt - közöttük kilencszáz könyvet, sokszáz jegyzetet, tanulmányt - tettek közzé, jelentettek meg.

a kiállitás anyagát még az ősszel bemutatják az ndk-beli freibergi bányászati- és kohászati akadémián is, amellyel a miskolci egyetem a korábban kötött barátsági szerződésnek megfelelően évek óta gyümölcsöző kapcsolatot tart fenn. /mti/

-.-

15.26/-n
1540 Zeli

bb.47. román kormányküldöttség érkezett budapestre a vegyes kormánybizottság vi. ülésére

t sl/tm n cz vg 1965. szeptember 14.

gheorghe radulescunak, a román minisztertanács elnökhelyettesének, a román kommunista párt központi bizottsága végrehajtó bizottsága tagjának vezetésével kedd délután román kormányküldöttség érkezett budapestre, a magyar-román gazdasági és müszaki tudományos együttmüködési vegyes kormánybizottság vi. ülésére.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, vályi péter, az országos tervhivatal elnökének első helyettese. ott volt mihail rosianu, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

-.-

bb 45. a magyar szocialista munkáspárt

-lm -cz 1965. szeptember 14.

meghivására a mezőgazdaság tanulmányozására magyarországra érkezett a japán szocialista párt küldöttsége./mti/

-.-

bb 46. angol mszakszervezeti küldöttség érkezett budapestre

i tf/tr- lm fm 1965. szeptember 14.

a müvészeti szakszervezetek szövetségének meghivására - a magyar müvészeti élet és hazánk müvészszakszervezeti mozgalmának tanulmányozására - budapestre érkezett anthony asquith filmrendező, az angol film és televizió müszaki dolgozói szövetségének elnöke, george eagle, a szakszervezet alelnöke, harry francis, az angol zenemüvész szakszervezet titkárhelyettese és frank kinghorn, a szakszervezet vb tagja. a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent vass imre, a müvészeti szakszervezetek szövetségének főtitkára, kerekes János zeneszerző, karnagy, a magyar zenemüvészek szakszervezetének elnöke és tardos András, a magyar rádió és televizió szakszervezetének elnöke./mti/

-.-

15.31/-n
1543 Zeli

bb.50. naponta száz vagon silókukoricát takaritanak be a nagyteljesitményü szovjet kombájnok a lábodi állami gazdaságban

vid ká/tr n cz 1965. szeptember 14.

somogy megye legnagyobb mezőgazdasági üzemében a több mint 20.000 holdas lábodi állami gazdaságban az idei tavaszon majdnem háromezeregyszáz holdon vetettek silókukoricát. a csapadékos nyári hónapokban a növényzet szépen fejlődött és a szárak sok csövet neveltek. a fontos téli takarmány betakaritása a gazdaság mindhárom kerületében teljes erővel megindult. tizenegy nagyteljesitményü szovjet silókombájn dolgozik és a gépektől naponta 100 vagon szilázst szállitanak el a tehergépkocsik és vontatók a tárolóhelyekre. eddig kétezer holdról mintegy 1.800 vagon kitünő minőségü silókukoricát tettek el télire. ez lesz az első esztendő a gazdaságban, amikor a gyenge szénatermés ellenére nem lesz gond az állatok takarmányozása./mti/

.-.

bb.51. áthelyezik a váci utca- szabadsajtó utja kereszteződésében a zebrát

i hbj/tm n vg 1965. szeptember 14.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága már hónapokkal ezelőtt bejelentette, hogy folyamatosan vizsgálják az erzsébet hid és környékének forgalmát, s ahol szükséges, korrekciókat végeznek. erre már többhelyütt sor került. a vizsgálatok során megállapitották azt is, hogy rendezni kell a váci utca és szabadsajtó utja kereszteződésben a gyalogos-forgalmat. a zebrák jelenlegi elhelyezése ugyanis kényelmetlen- kellemetlen a gyalogosoknak, és lelassitja a közuti forgalmat is. helyesebb, ha a gyalogosok a szabadsajtó utjának torkolatában haladnak át az uttesten, s nem a hidfőben levő zebrán közelitik meg a villamosmegállót. éppen ezért a zebrát áthelyezik. ezzel egyidejüleg néhány helyen bővitik a járdákat és a járdaszigeteket. a munkálatokat szeptember 27-én kezdik meg, s koncentrált erővel pár nap alatt be is fejezik./mti/

.-.

bb.53. magyar szövetkezeti vezetők utaztak csehszlovákiába és lengyelországba

i kz/ká n cz 1965. szeptember 14.

kedden, dinnyés józsef, a szövosz igazgatósága tagjának vezetésével kéttagu magyar szövetkezeti delegáció utazott csehszlovákiába. a delegáció a brnoi nemzetközi vásárt tekinti meg. dr. pál józsef, a szövosz igazgatóságának tagja ugyanekkor a lengyel népköztársaságba utazott. a szeptember 15-én varsóban megnyiló nemzetközi lakásszövetkezeti szemináriumon képviseli a magyar szövetkezeteket./mti/

.-. ■

bb.48. dr. mulató János külkereskedelmi miniszterhelyettes ulan batorba utazott

tr/n vg 1965. szeptember 14.

dr. mulató János külkereskedelmi miniszterhelyettes, aki a magyar kormányküldöttség tagjaként megtekintette a vii. brnoi nemzetközi vásárt és megbeszéléseket folytatott az 1966-70 évekre szóló magyar-csehszlovák hosszulejáratu megállapodások előkészitéséről, valamint a két ország kereskedelmi kapcsolatainak további bővitéséről, kedden prágából ulan batorba utazott.

a magyar külkereskedelmi miniszterhelyettes a mongol fővárcsban befejezi az 1966-70 évekre szóló hosszulejáratu, valamint az 1966. évi magyar-mongol árucsereforgalmi tárgyalásokat és aláirja az erre vonatkozó megállapodásokat./mti/

.-.

bb.49. vetik a buzát szabolcsban

vid/ká tr/n cz 1965. szeptember 14.

a csapadékmentes napokat kihasználva szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei eddig hatvanezer hold földet készitettek elő vetés alá, s ebből 15.000 holdat be is vetettek. tizezer holdon kenyér-, ötezer holdon takarmánygabona magja került a földbe. különösen a homokos területü járásokban haladt előre a munka. a mátészalkai és nagykállói járásban 1.400-1.400, a nyirbátori járásban ötezer holdat vetettek be rozzsal. a nyirbátori járásban megkezdték a buza vetését is./mti/

.-. ■

bb.52. szeptember 20-án nyílik budapesten a nemzetközi jubileumi gyógynövény szimpozion

t kz/ká n cz 1965. szeptember 14.

dr. tétényi péter, a gyógynövény kutató intézet igazgatója, kedden, a technika házában rendezett sajtótájékoztatón bejelentette, hogy az intézet alapításának 50. évfordulója alkalmából - szeptember 20-i kezdettel - nemzetközi jubileumi gyógynövény szimpoziont rendeznek a fővárosban. az eddigi jelentkezések alapján mintegy 100 külföldi és körülbelül 300 hazai szakember részvételére számítanak. a szimpozion három napján 70 előadás hangzik el. a negyedik napon a résztvevők meglátogatják a kőbányai gyógyszerárugyárat, amelynek növénykémiai kutatói most már hosszu idő óta a világszínvonal élvonalába tartozó eredményeket produkálnak, megismerkednek a magyar gyógynövény felvásárlását, termeltetését lebonyolító országos gyógynövény és selyemgubóforgalmi szövetkezeti központ munkájával, s meglátogatják a gyógynövény kutató intézet dániel-uti központját. a nagyszabásu tudományos tanácskozás befejezésképpen kétnapos tanulmányuton ismerkedenek meg a résztvevők a magyar illóolajtermő tájakkal.

a szimpozion iránti nagy nemzetközi érdeklődést az magyarázza, hogy hazánk gyógynövény ,,nagyhatalomnak,, számít a világpiacon. évi exportunk értéke a tőkés relációban eléri a 3 millió dollárt a szocialista országok viszonylatában pedig körülbelül a 2 millió rubelt. hazai gyógyszeriparunk felhasználása is megközelíti az export összértékét. a magyar gyógynövény jóhire a minőségének köszönhető, a minőség viszont különlegesen kedvező éghajlati adottságainknak, s nagymultu gyógynövénykutatásunk eredményeinek. a magyar kutatók megoldották csaknem 50 hazai és külföldi gyógynövény kulturában történő termesztésének agrótechnikai, növényvédelmi, s részben már gépesitési problémáját is. meghonositották többek között az orvosi csucsort, amelyből több nagyon fontos hormonális hatásu gyógyszer készül. nemesitő munkájuk során a hatóanyag tartalom, s ezen belül az egyes - a gyógyszergyárak által igényelt - hatóanyag-komponensek növelésében is kitünő eredményeket értek el. e munka jelentőségét az adja meg, hogy a gyógyszeripar világszerte, mind inkább visszatér a szintetikus készitményektől a gyógynövényekhez./mti/

16.20/-n

b b. 54. jobb szervezéssel gyorsitsuk meg a betakaritást és az ősziek alá a talajelőkészitést - több kettős müszakot - késik a kukoricaérés, növekednek a száritási gondok - tájékoztató a földmüvelésügyi minisztériumban

i cs/sk/ká/gy/cz 1965. szeptember 14.

kedden a földmüvelésügyi minisztériumban keserü János miniszterhelyettes tájékoztatta a sajtó képviselőit a legfontosabb mezőgazdasági munkák helyzetéről, az időszerü tennivalókról, s a rendkivüli feladatok megoldására tett vagy tervezett intézkedésekről. elmondotta többek között, hogy az idei csapadékos, hüvös időjárás miatt a mezőgazdasági növények többségénél 3-4 héttel eltolódott a vegetáció, a betakaritási munkákkal a gazdaságok máris megkéstek, igy rendkivül nehéz őszre, az eddigieknél ,,meredekebb,, munkacsucsra kell számitanunk. éppen ezért szükség van néhány olyan intézkedésre, szervezési vagy munkamódszer bevezetésre, amelyek normális időjárásu években nem lennének indokoltak. már az aratás és cséplés is rendkivüli módon elhuzódott, mintegy 100 000 hold gabona termése még csépeletlen. ezzel a most már rendkivül sürgős munkával a következő 12-14 nap alatt valószinüleg mindenütt végeznek. tanuságként állhat a tapasztalat: az ideihez hasonló csapadékos esztendőkben a jelenlegi géppark nem elegendő a gabonabetakaritáshoz. most elsősorban a jó munkaszervezéssel, a rendelkezésre álló idő és a gépek maximális kihasználásával, az erők megfelelő átcsoportositásával kell felkészülni mindenütt a betakaritásra és az őszi szántás-vetésre.

a silókukoricáknak eddig körülbelül egyharmadát takaritották be a gazdaságok, ami más évekhez képest lemaradásra mutat. a termelőüzemek törekedjenek arra, hogy szeptember végéig befejezzék a silózást. a munka meggyorsitása érdekében használják ki jobban szállitóeszközeiket, oldalmagasitókkal növeljék a rakodó-kapacitást. országszerte megkezdték a burgonya, a napraforgó és különböző magnövények betakaritását. a fitoftorával fertőzött burgonyatermés betakaritásánál forditsanak különös gondot a jó tárolásra és a válogatásra. a kukoricák zöme valószinüleg csak október második felére érik meg. szükségesnek látszik, hogy a termelőüzemek már most ,,lábon,, kezdjék meg a kukorica osztályozását: mérjék fel, hogy melyik táblákon érik be jól és idejében a termés, hol lesz szükség a szedésnél nagyarányu selejtezésre, és mely táblák termését kell majd silózással hasznositani. a kukoricatermés jelentős része előreláthatólag száritásra szorul. éppen ezért a termelőüzemek máris készüljenek fel a szárító-berendezések széleskörü alkalmazására, éjjel-nappali üzemeltetésére. a szakemberek szerint nemcsak a ,,farmer,, rendszerü száritókat, hanem a meleglevegős lucernaszárító-berendezéseket, sőt a hideglevegős ventillátorokat is jól fel lehet használni a szokásosnál valószinüleg nagyobb nedvességtartalommal betakaritásra kerülő kukoricák száritására.

/folyt. köv./

16.26/-n

bb. 54. ■/jobb szervezéssel..... 1. folyt./ gy

a termelőszövetkezetek kössenek tárolási szerződést a szövetkezeti tagokkal, használjanak ki minden jól szellőző górét és padlást. azokban a gazdaságokban, ahol a kukoricaszárat takarmányozásra nem akarják felhasználni - megfelelő apritás után - szántsák alá még az ősz folyamán.

a mezőgazdaság idei őszi feladatai között talán a legnehezebb az ősziek időben és jó minőségben történő elvetése. a tervek szerint a tavalyival azonos területen vetnek idén őszi gabonafélékket. kivánatos, hogy október végéig minden gabonavetőmag földbe kerüljön. a legutóbbi felmérések szerint a vetésre szánt területeknek csupán egyharmadát készitették elő, s szeptember végén legfeljebb 50 százaléknál tartanak majd. ez mindenképpen kevés, tehát a termelőüzemek most minden eszközzel gyorsitsák a talajelőkészités ütemét. elsősorban a rendelkezésre álló géppark teljesebb kihasználásával „faraghatnak„ le sokat a gazdaságok az elmaradásból. a gépek két műszakos kihasználásának eddig akadálya volt, hogy a gépkezelőket nem serkentették kellően az éjszakai műszak vállalására. a földmüvelésügyi minisztérium most intézkedett, hogy a gépállomásokon és az állami gazdaságokban az éjszakai munkabéreket emeljék fel: az eddigi 10 százalék helyett 50 százalékkal fizethetnek többet az éjszakai műszakért, mint a nappali munkáért. ajánlatos, hogy a termelőszövetkezetekben is keressenek módot az éjszakai munka, a jobb gépkihasználás anyagi ösztönzésére.

az őszi betakaritási és szántás-vetési munkák gyors üteme érdekében a gépállomások teljes gépparkját most a mezőgazdasági munkákra kell irányitani. sőt a különböző vállalatok és intézmények - talajjavitó vállalat, vizügyi szolgálat, erdőgazdaságok, stb. - birtokában levő lánctalpas traktorok egy részét a megyei vezetők intézkedésére ugyancsak a mezőgazdasági termelőüzemek rendelkezésére bocsátják. a felmérések szerint valószinüleg 600-700 traktor csatlakozik ilyen módon a mezőgazdasági brigádokhoz. a talajjavitó vállalat és a vizügyi szolgálat eddig 93 gépet irányitott át a mezőgazdasági üzemekbe.

az ország több vidékén a vetőmagnak szánt gabona csirázóképessége nem kielégitő. a rászoruló gazdaságoknak központi készletekből adnak jóminőségü vetőmagot cseretermény ellenében. az idei gabonavetés nehézségei közé tartozik, hogy mintegy 1 200 000 - 1 300 000 holdon gabona után ismét gabonát kell vetni. ezen belül körülbelül 350 000 holdnyi terület van, ahol már a megelőző két évben is gabonát termesztettek. ez a körülmény arra kötelezi a termelőüzemeket, hogy az elszaporodott gabonakártevők, illetve gabonabetegségek ellen megelőző talajfertőtlenitéssel, vagy vegyszeres kezeléssel védekezzenek.

/folyt. köv./ ■

16.34/-n

1646 Zel

bb. 54. /jobb szervezéssel.... 2. folyt./ gy

az őszi talajfertőtlenitésekre megfelelő mennyiségü aldrines szuperfoszfát, továbbá lindán és hch áll rendelkezésre. kelés utáni fertőtlenitő kezelést félmillió holdra terveznek. a felmérések szerint az emlitett nehézségek ellenére - normális időjárásu őszt véve alapul - október végére országszerte befejezhetik a gabonavetéseket.

a miniszterhelyettes végül néhány mostanában tett vagy a közeljövőre tervezett intézkedésről beszélt. közölte, hogy a cukorrépatermés betakaritásának meggyorsitása érdekében a cukorgyárak fokozzák a szállitmányok átvételét, vállalták, hogy, október közepéig az egész termésnek körülbelül 70-80 százalékát átveszik a termelőktől. a gyümölcstermés időbeni betakaritására a gazdaságok vegyék igénybe a tanulóifjuság segitőkészségét. a tájékoztatás után a miniszterhelyettes az ujságirók kérdéseire válaszolt./mti/

.-.

bb. 55. elutazott hazánkból n.n. szemjonov nobel-dijas szovjet tudós

t fe/tné/zs/gy/cz 1965. szeptember 14.

néhánynapos magyarországi tartózkodás után kedden elutazott budapestről n.n. szemjonov, a világhirü nobel-dijas szovjet tudós, akit a budapesti müszaki egyetem avatott ünnepélyesen diszdoktorává. a neves fizikus elutazása előtt nyilatkozott az mti munkatárssnak:

- először jártam magyarországon - s remélem, nem utoljára - és őszintén örülök, hogy személyesen is megismerkedhettem a magyar tudományos élet kiváló képviselőivel. a velük folytatott beszélgetések megerősitették bennem a meggyőződést: a magyar és szovjet tudósok közötti mind szorosabb együttmüködés rendkivül hasznos és gyümölcsöző. a személyes kapcsolatok, a legujabb tudományos kutatási eredmények kölcsönös kicserélése mindkét ország tudományos fejlődését szolgálhatja.

- a magyar egyetemeken szerzett tapasztalatok meggyőztek arról, hogy önöknél igen magas szinvonalu a szakemberképzés. ugy látom az oktatás korszerüsitésében, a tudományos képzésben sok közös problémánk, tennivalónk van. önök is, mi is sürgető feladatnak tartjuk a legjobb módszerek kidolgozását a fiatalok szakmai felkészitésében.

munkájáról terveiről szólva szemjonov a következőket mondta:

- a tudomány munkásának igazi otthona az alkotómühely, a laboratórium. ebbe az otthonba térek most vissza. szeretnék minél többet foglalkozni kutatásaimmal, vizsgálódásaimmal, s minél kevesebb adminisztrációs munkával. tudom, szükség van szervezésre, tervezésre, adminisztrálásra is, de számomra, s gondolom valamennyi tudományos dolgozó számára csak a tudományos tevékenység adhatja meg az alkotó munka igazi örömét./mti/

.-.

16.40/-n

1646 Zel

bb.56. 48 év a katedrán

vid/j n fm 1965. szeptember 14.

48 évi tanitás után nyugdijba vonult z. szalay pál nyiregyházi festőművész-tanár, székely bertalan, révész imre , szinyei merse pál tanitványa, a mai fiatal szabolcsi festők tanitómestere. a 75 éves mester majdnem öt évtizeden át tanitott általános iskolákban, polgáriban, gimnáziumban, tanitóképzőben. egyik kiváló alkotását, a város alapitását ábrázoló festményét a nyiregyházi muzeumban őrzik./mti/

.-.

bb.57. ünnepélyes tanévnyitó a miskolci nehézipari müszaki egyetemen

vid/j n fm 1965. szeptember 14.

a miskolci nehézipari müszaki egyetemen kedden tartották az ünnepélyes tanévnyitót. az egyetem aulájában rendezett ünnepségen megjelent dr. bodnár ferenc, a borsod megyei pártbizottság első titkára, dr. polinszky károly müvelődésügyi miniszterhelyettes, s küldöttséggel képviseltette magát az intézmények baráti kapcsolatban levő freibergi bányászati és kohászati akadémia, a magdeburgi müszaki főiskola, valamint a krakkói bányászati akadémiai is. dr. zambó János kossuth-dijas rektor megnyitójában köszöntötte az ünnepség résztvevőit, majd méltatta a belépő tisztségviselők munkásságát, ismertette az uj egyetemi tanári, docensi és cimzetes docensi kinevezéseket. az ünnepségen vörös jenő 60 évvel ezelőtt végzett bányamérnököt gyémántoklevéllel, az 50 éve diplomát szerzett dr. somoskéri ödön bánya-, valamint raschka gyula és takács mihály kohómérnököket aranyoklevéllel tüntették ki.

az uj tanévben a felső évfolyambeliekkel, valamint a több mint ötszáz elsőéves hallgatóval együtt mintegy kétezerkilencszázan tanulnak az egyetem nappali tagozatán./mti/

.-.

bb.58. halálos baleset figyelmetlenségből

vid/j n fm 1965. szeptember 14.

krasnyánszki józsefné 71 éves asszony, a lajosmizsei egyetértés tsz tagja a község határában leszállt az autóbuszról, s a gépjármü mögött át akart menni az uttest másik oldalára. az autóbusszal szemben érkező vontatót nem vette észre, s az elütötte. az idős asszony a baleset következtében életét vesztette./mti/

.-.

16.45/-n

bb. 59. közlekedési balesetek

i fe/sk/zs/gy/la 1965. szeptember 14.

a xxii. kerületben a nagytétényi uti vasuti átjárónál a megengedettnél sebesebben vezette motorkerékpárját nyemcsok János 53 éves dunaujvárosi lakos és összeütközött egy tehergépkocsival. a motorkerékpárvezető a helyszinen meghalt, a motorkerékpár másik utasa, nyemcsok jánosné 52 éves háztartásbeli sulyosan megsérült.

a xx. kerületben a soroksár-ócsai uton csiszár gyula 25 éves gépkocsivezető, motorkerékpárjával egy oszlopnak ütközött. sulyos sérüléssel szállitották kórházba./mti/

.-.

bb. 60. a pen club vendége: paul chaulot, francia költő, müfordító

t tf/tr/fm/gy/la 1965. szeptember 14.

józsef attila, illyés gyula, kassák lajos és a magyar lira más neves képviselőinek költészetével franciaországban manapság jórészt a költő paul chaulot átültetésében ismerkedhetnek az olvasók. a magyar versek nagy barátja és hü tolmácsolója ezekben a napokban a magyar pen club vendégeként magyarországon tartózkodik, hogy közelebbről is lássa, megnézze mindazt, amit költőink versbe foglaltak, megénekeltek.

paul chaulot felesége társaságában a napokban egerben járt, majd budapestre érkezve kedden mindketten ellátogattak az irók klubjába, ahol a magyar pen club és az irószövetség közös klubdélutánt rendezett tiszteletükre irodalmi életünk neves személyiségeinek részvételével. a pen club elnöksége nevében boldizsár iván köszöntötte a vendégeket, akik a hét végén tihanyi kirándulásra indulnak majd és hétfőn utaznak el hazánkból./mti/

.-.

bb. 61. fock jenő, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese

tné/sr/gy/la 1965. szeptember 14.

kedden kérésére fogadta s.v. patel-t, az indiai köztársaság budapesti nagykövetét./mti/

.-.

17.16/-n

bb. 62. a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége

hné/gy/la 1965. szeptember 14.

amely komócsin zoltánnak, az mszmp kb politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának vezetésével a francia kommunista párt központi bizottságának meghivására látogatást tett franciaországban, kedden visszaérkezett budapestre. a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. korom mihály, az mszmp központi bizottságának titkára./mti/

.-.

bb. 63. dr. ahmed sukarno,

tné/sr/gy/la 1965. szeptember 14.

az indonéz köztársaság elnöke táviratban fejezte ki köszönetét dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének indonézia függetlenségének 20. évfordulója alkalmából küldött jókivánságaiért./mti/

.-.

bb. 64. befejeződött a nemzetközi demográfiai szimpózium

t bc/tr/zs/gy/la 1965. szeptember 14.

a magyar tudományos akadémián kedden befejeződött a ii. nemzetközi demográfiai szimpózium. a keddi tanácskozáson a termékenység jövőbeli alakulásával és a népesség fejlődésével kapcsolatos kérdéseket tárgyalták meg. a kétnapos tanácskozás vitáját dr. szabady egon, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese foglalta össze, majd bezárta az értekezletet./mti/

.-.

17.28/-n

bb.65. a berlini nagycirkusz díszelőadása

t áe/tr n zs 1965. szeptember 14.

kedden díszelőadáson mutatkozott be a budapesti közönségnek a berlini nagycirkusz együttese. a társulat - amely április óta tartózkodik hazánkban és mintegy 200 előadást tartott vidéki városainkban, - turnéját budapesten fejezi be és október közepéig szerepel a fővárosi nagycirkuszban./mti/

19.93/-n

bb. 66. időjárásjelentés

hné/gy/la 1965. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 14-én, 19.00 órakor:

kissé javul az idő

kisebb felhőátvonulások, valószinüleg eső nélkül. több napsütés. gyenge, változó irányu szél. a nappali felmelegedés kissé fokozódik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 18-23 fok között./mti/

.-.

bb.67. elutazott e.n. omaboe a ghanai statisztikai hivatal vezetője

hné/n la 1965. szeptember 14.

aki a kulturális kapcsolatok intézetének meghivására néhány napot magyarországon töltött és tárgyalásokat folytatott az országos tervhivatal, a központi statisztikai hivatal és a kulturális kapcsolatok intézete vezetőivel./mti/

19.56/-n .-.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 25. sz. hir/ két magyar klarinétművész a döntőben/

tizenegyedik sorának eleje helyesen:

a román aurelian popa...

/mti/

20.40/-n

.-.

bb.68. magyarok a klarinét- és a fagottverseny döntőjében

ö t ot/hné n la 1965. szeptember 14.

a keddi napon mozgalmas volt a program a zeneakadémián. a reggeli órákban tették közzé a nemzetközi klarinétverseny középdöntőjének eredményét. a harmadik fordulón hat művész mérkőzik majd a ,,győztes,, ciméért, szeptember 18-án délelőtt a román aurelian popa, a francia michel portal, a szovjet valerij bezrucsenko, 19-én pedig a bolgár dimo dimov és a két magyar versenyző, dittrich tibor és horváth László. az utóbbi három klarinétos sárközi, illetve szervánszky versenyművét játssza majd, zenekari kisérettel, sándor János vezényletével. a verseny műsorán szereplő másik versenyművet zongorakisérettel adják elő debussy, hindemith és bozza darabjait.

a nap folyamán lebonyolították a fagottverseny középdöntőit is. mint ismeretes, az elődöntőn részt vett 29 művész közül 13-an jutottak tovább, s számunkra örvendetes eredménnyel zárult a második forduló is. a legjobb pontszámot elért hat fagottos között van hara László, az állami hangversenyzenekar tagja, janota gábor, a magyar rádió és televizió zenekarának tagja és nagy András, az operaház zenekarának tagja is. döntőbe jutott továbbá a csehszlovák frantisek herman, és két szovjet fagottművész, szergej kraszavin és valerij popov is. a fagott-verseny szeptember 20-án és 21-én sorra kerülő döntőjén már zenekari kisérettel lépnek fel a versenyzők, akik a zsüri határozata értelmében csak a magyar versenyműveket /maros és kazacsay darabjait/ adják elő. a budapesti máv szimfónikusok zenekarát fehér György vezényli.

kedden teljes létszámban megérkeztek a fuvós-ötös verseny részvevői. a 15 együttes részvételével szerdán, szeptember 15-én délután kerül sor a kvintettek versenyének megnyitására./mti/

.-.

- v é g e -

- 40 -

21.-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-49o, 359-59o

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. szeptember 15.

bb.1. bartók béla emlékezik a rádió és a televizió

i s/tm n fm 1965. szeptember 15.

bartók béla halálának 20. évfordulójáról emlékezik meg szeptember 26-án a magyar rádió és a televizió. a kossuth adó irodalmi és zenei összeállitást sugároz az évforduló alkalmából. a műsorban elhangzik majd bartók béla: szabadban cimü zongoramüve tusa erzsébet előadásában. ugyanezen a napon ,,szeretnék hazamenni...,, cimmel a magyar televizió is emlékműsort sugároz. a szerkesztők a meglevő anyagokból, valamint a studióban készült felvételekből állitották össze a programot. a műsorban részlet hangzik el a hegedüversenyből, Yehudi menuhin előadásában és felcsendül a ,,kontrasztok,, cimü mü petri endre, szücs mihály és kovács béla tolmácsolásában. ,,a csodálatos mandarin,,-ból lakatos gabriella és fülöp viktor duettjét láthatjuk. előadják a concerto iii. tételét ferencsik János vezénylete, szabó csilla pedig a iii. zongoraverseny utolsó tételét adja elő zongorán.

a magyar televizió bartók béla emlékműsorát dr. ujfalussy József vezeti./mti/

.-.

bb.2. másodszor érik a földieper

vid/ká/tr n cz 1965. szeptember 15.

a kecskeméti aranykalász termelőszövetkezet feketefóliás epresében másodszorra is termést hoztak a bokrok. a bogyók egyrésze már beérett, s édesebb, zamatosabb, mint a tavaszi érésü volt./ mti/

.-.